

аналізувати актуальну судову практику; навчатися вмінням швидко працювати із реєстрами та нормативною базою.

Як бачимо, дистанційна освіта стала частиною освітнього процесу та надає широкі можливості опанувати обрану професію. Навчальні заклади мають сприяти студентам в активному застосуванні дистанційних платформ. Викладачі мають вводити нові, актуальні способи роботи студентів, виконання яких може допомогти їм під час майбутньої роботи.

Література:

1. Капліна Г.А. Дистанційне навчання в процесі підготовки юристів. URL: [file:///C:/Users/dorokhinaua/Downloads/026-029%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/dorokhinaua/Downloads/026-029%20(1).pdf) (дата звернення: 25.04.2022).
2. Капліна Г.А., Котова Л.В. Проблемні питання регулювання праці науково-педагогічних працівників в процесі використання дистанційних форм освіти. URL: file:///C:/Users/dorokhinaua/Downloads/app_2013_28_14.pdf (дата звернення: 26.04.2022).
3. Свідовська В. А. Педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх юристів засобами дистанційного навчання. Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Сер. «Педагогіка і психологія». 2016. № 2. С. 361–367. (дата звернення 26.04.2022).

УДК 378.147:33

**ПІДПРИЄМНИЦЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ В СИСТЕМІ
ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ЕКОНОМІЧНИХ
СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ**

*Деділова Т.В., к.е.н., доцент,
dedilova@ukr.net*

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Нові виклики, зумовлені вектором європейської інтеграції, виникають перед вітчизняною системою вищої освіти, адаптація та розвиток якої потребують впровадження компетентнісного підходу, використання інноваційних методів і засобів освіти, залучення стейкхолдерів до реалізації освітніх програм, реалізації принципів дуальної освіти.

Конкурентний потенціал випускника закладу вищої освіти формується під впливом його особистісних факторів та об'єктивних факторів освітнього середовища. Також на особливу увагу заслуговує питання формування підприємницької компетентності серед

здобувачів вищої освіти, набуття якої дозволить їм в майбутньому самореалізуватися на ринку праці й втілити у життя власні підприємницькі ідеї.

Серед здобувачів вищої світи за економічними спеціальностями питання формування підприємницької компетентності займає особливе місце, оскільки така компетентність є однією з основних фахових компетентностей, що потребує розробки відповідного науково-методичного інструментарію.

Отже, підприємницька компетентність представляє собою сукупність певних особистісних або ділових якостей, навичок здобувача, і є такою моделлю поведінки, що надає йому можливість ефективно реалізовувати бізнес- та соціальні завдання, досягати запланованих цілей з урахуванням підприємницьких ризиків. Також сприяє активізації творчого та інноваційного потенціалу здобувача, мотивує його до застосування креативної компоненти при здійсненні фахової діяльності. Зокрема, здобувач, спираючись на власні особистісні характеристики, має змогу здійснювати пошук щодо шляхів впровадження інноваційних ідей та засобів їх фінансового забезпечення.

До основних складових підприємницької компетентності можна віднести такі, що наведено на рисунку 1.

Означена структура підприємницької компетентності базується на фахових компетентностях, реалізованих в освітньому процесі закладом вищої освіти, і враховує когнітивний, ціннісно-мотиваційний, оціночно-результативний аспекти.

Основним індикатором сформованості підприємницької компетентності здобувача вищої освіти є його готовність до самостійного провадження підприємницької діяльності.

Таким чином, встановлений взаємозв'язок дозволяє охарактеризувати підприємницьку компетентність як невід'ємну частину фахових (спеціальних) компетентностей при підготовці здобувачів вищої освіти за економічними спеціальностями, рівень оволодіння якою прямо корелює з професійним розвитком фахівця, його інтеграцією до соціально-економічної системи і суспільства в цілому.

Рисунок 1 – Складові підприємницької компетентності (адаптована авторська розробка)

УДК 378:046

ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ

*Кирчата І.М., к.е.н., доцент
kirchatayairina@gmail.com*

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Перехід до інноваційно-цифрової економіки, яка стрімко змінює світ і спосіб життя людей, супроводжується впровадженням широкого спектру цифрових сервісів та продуктів, що трансформують систему виробництва та процес управління ним.

Цифрова трансформація – це процес, який означає поступову відмову від застарілих технологій, обслуговування яких може дорого обходитися функціонуючих системам, а також зміна культури, яка тепер має підтримувати прискорення процесів, що забезпечується цифровою трансформацією.

Сучасні тенденції розвитку та цифрова трансформація суспільства, освіти та бізнесу, безсумнівно, впливають на механізми

та способи навчання здобувачів, розробляються та вдосконалюються професійні стандарти у будь-якій сфері.

В даний час освітні установи, які мають можливість запропонувати якісну онлайн-освіту, що постійно покращується, зміцнюють свої позиції в освітньому просторі і підвищують рівень своєї конкурентоспроможності.

В найближчому майбутньому варто очікувати і враховувати той факт, що старіння професійних знань, умінь і навичок трудових ресурсів відбуватиметься все швидше, а тому проблема попиту на висококваліфікованих фахівців, здатних працювати в умовах господарювання, що швидко змінюються, володіють знаннями в галузі ІТ-технологій або вузьких навичок буде відчуватися все гостріше.

Умови цифрової економіки вимагають від фахівця бути експертом у своїй сфері, мати компетенції в галузі нових технологій та мати навички швидкого навчання.

Саме тому в таких умовах головною метою системи освіти стає підвищення мотивації до навчання, виховання ініціативи, прагнення до саморозвитку та самоактуалізації, відстеження тенденцій в інших сферах, що зрештою дозволить модифікувати бізнес-процеси, створити ефективніші інформаційні канали, а також спростити процедуру впровадження та розробки інновацій.

Слід зазначити, що цифрові технології надають безліч можливостей підвищення якості освіти, проте їх використання вимагає значних витрат і реорганізації всієї системи освіти.

Особливого значення в цьому відношенні набуває можливість використовувати дистанційні форми взаємодії зі здобувачами в освітньому процесі, що вносить значні зміни в організацію процесу освіти та надають викладачеві нові можливості щодо планування, організації та управління позааудиторною самостійною діяльністю здобувачів.

У свою чергу якість організації самостійної роботи здобувачів в умовах цифровізації системи освіти багато в чому залежить від якості цифрових технологій, що впроваджуються, і методичних прийомів, що використовуються викладачами.

Сучасна концепція використання інформаційних систем для комплексної оцінки якості освіти закладає принципи професіоналізму, об'єктивності, прозорості, періодичності та наступності, при цьому важливим напрямком та правильним

рішенням для вдосконалення методичних систем викладання залишається реалізація принципу інтеграції інформаційних (цифрових) та педагогічних технологій, а саме поєднання переваг традиційних педагогічних технологій та інноваційних технологій, що вимагають осмисленого методичного застосування.

УДК 378:046

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ТА МОЖЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

*Кирчата І.М., к.е.н., доцент
kirchatayairina@gmail.com*

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Цифрова трансформація сучасної економіки ставить перед суспільством і бізнесом нові виклики, а потреба у впровадженні інформаційних технологій, автоматизації бізнес-процесів, вимагають кардинальної зміни традиційних підходів до системи управління будь-якого рівня.

Цифрова економіка докорінно змінює традиційні уявлення про те, як структурована і відбувається взаємодія між учасниками взаємовідносин «освіта-бізнес-держава». Сучасні тенденції розвитку та цифрова трансформація суспільства, освіти та бізнесу, безсумнівно, впливають на механізми та способи навчання студентів, розробляються та вдосконалюються професійні стандарти у будь-якій сфері.

Залишається констатувати той факт, що цифрові технології, володіючи значним потенціалом, прискорюють інноваційні процеси та є важливим фактором отримання конкурентних переваг у сучасних умовах.

Система освіти не є винятком, а тому потреба в інноваційному розвитку на тлі застарілих професійних знань, умінь та навичок трудових ресурсів відчуватиметься все гостріше.

У найближчому майбутньому варто очікувати ще більшого підвищення рівня попиту на висококваліфікованих фахівців, здатних працювати в умовах швидкого господарювання, які мають знання в галузі ІТ-технологій або ж вузьких напрямках.

Як наслідок, застосування нетривіальних методів навчання,